

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget, majd válaszoljon a kérdésekre/oldja meg a feladatokat!

Barni szeretett szépeket álmodni, csak lefeküdni nem szeretett.

Azt gondolta, butaság aludni, mikor az ember ehelyett például játszhatna. Éppen ezért kézzel-lábban tiltakozott az ellen, hogy ágyba bújjon, még akkor is, ha már ásítózott a fáradtságtól. Így aztán a lefekvés mindig nagyon hosszúra sikeredett.

Vacsora után pizsamába kellett volna öltöztetni Barnit, ha Barni ezt hagyta volna. De Barni inkább kisurran az Anya öléből, és ugrándozni kezdett az ágyon.

Ez után Barninak be kellett volna vennie az esti vitamincseppeket, de Barni inkább összeszorította a száját.

Ez után Anyának meg kellett volna mosnia Barni fogát, de Barni inkább elvette a fogkefét, és egyedül akart fogat mosni.

Ez után Barninak a kiságyba kellett volna másznia, de Barni inkább az ágy alá mászott, és nem akart onnan kijönni.

Ez után Barninak egy mesét kellett volna meghallgatnia, amivel nem is volt semmi baj. Utána viszont meg kellett volna elégednie egy mesével, de Barni újabbat akart.

Ez után Barninak döntenie kellett volna, hogy Macival vagy Malackával akar aludni, de Barni inkább behordott az ágyba nyolc kisautót, két traktort és egy vonatot.

Ez után Barninak énekelnie kellett volna Apával és Anyával, de Barni inkább kiabált.

Ez után imádkoznia kellett volna, de Barni vagy nem akarta elkezdni, vagy nem akarta abbahagyni az imádkozást.

Ez után hallgatnia kellett volna, és becsukni a szemét, de Barni elkezdett kiabálni:

– Szomjas vagyok!

Ez után be kellett volna fordulnia és aludnia, de Barni megint kiabálni kezdett:

– Anya, fogjad a kezem!

Ez után Barninak még ki kellett volna találnia valamit, csak hogy ne kelljen aludnia, de akkor jött az Álomtündér, megpuszilta a homlokát, és Barni azonnal elaludt.

(Zágoni Balázs: *Barni és a lefekvés*)

1. Írja le három mondatban az eseményeket! **3 pont**
2. Írjon ki a meséből 3 eseményt, amivel Barni késleltette a lefekvést! **3 pont**
3. Szótagolja a következő szavakat:
a. hosszúra b. meghallgatnia! **2 pont**
4. Írjon egy-egy rokonértelmű szót a következő igékhez:
a. kisurran b. behord c. kiabál! **3 pont**
5. Képezzen melléneveket a következő igékből:
a. játszik b. kiabál! **2 pont**
6. Alkosson egy-egy mondatot az *ő*/ *szó* két jelentésével! **2 pont**
7. Bővítse a következő mondatot:
a. időhatározóval b. helyhatározóval! **2 pont**
Barni szeretett szépeket álmodni.

8. Írjon ki a szövegből két különböző mondatfajtát, és nevezze meg! **2 pont**
9. Nevezze meg a gyermekirodalom 3 epikai műfaját! Írjon egy-egy példát minden műfajhoz! **6 pont**
10. Mutassa be 10–15 mondatban a meseregény legalább 5 műfaji sajátosságát! **5 pont**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Sosi primăvara: pomul înflori mai frumos și făcu fructe mai mult decât altădată. Împăratul se veseli de frumusețea florilor și de mulțimea roadelor sale, dar când se gândea că nici în anul acesta n-o să aibă parte de merele lui cele aurite, se căia că l-a lăsat netăiat.*

Prâslea se ducea adesea prin grădină, dădea ocol mărilor și tot plănuia. În sfârșit, merele începuseră a se pârgui. Atunci, fiul cel mai mic al împăratului zise:

- Tată, iată a sosit timpul: mă duc să stau și eu de pază.*
- Du-te, zise împăratul; dar negreșit că și tu ai să te întorci rușinat ca frații tăi cei mai mari.*
- Pentru mine n-are să fie așa mare rușine, zise el; fiindcă eu nu numai că sunt mai mic, dar nici nu mă leg ca să îi prind pe tâlhari, ci numai o încercare vreau să fac.*

(adaptare după Petre Ispirescu, *Prâslea cel voinic și merele de aur*)

*căi, căiesc, vb. - a-i părea cuiva rău, a regreta, a recunoaște că a greșit.

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Alcătuiți câte un enunț în care să folosiți corect următoarele paronime: **familiar, familial**. **4 puncte**
2. Transcrieți, din textul dat, două cuvinte derivate. **2 puncte**
3. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în secvența *Prâslea se ducea adesea prin grădină, dădea ocol mărilor și tot plănuia*. **4 puncte**
4. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: *Du-te, zise împăratul; dar negreșit că și tu ai să te întorci rușinat ca frații tăi cei mai mari*. **4 puncte**
5. Transcrieți o propoziție principală existentă în primul paragraf al textului dat. **1 punct**
6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența la *genul liric* a unui text literar inclus în programa de examen. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *gen liric*;
- precizarea a două trăsături ale *genului liric*, existente în textul literar inclus în programa de examen;
- prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *genului liric*, valorificând opera literară aleasă;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Írjon értekezést körülbelül 1 oldal terjedelemben *Vershallgatás/verstanítás nagycsoportban* címmel figyelembe véve a következő szempontokat:

- körülményeinek megteremtése
- módszerei, eljárásai, eszközei
- a tevékenység didaktikai mozzanata!

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

Prezentați trei etape ale unei activități didactice de *convorbire*, domeniul experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 3-4 ani, temă anuală de studiu *Cine sunt/suntem?*.

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele activității precizate;
- descrierea etapelor enumerate.